

EETTERIRUUMIS, 1

Pekka Ervastian esitelmä 19.3.1932

Muistamme kaikki vanhan kreikkalaisen tarun sfinksistä, joka uhkasi jokaista ohikulkevaa matkustajaa muutamalla arvoituksella, ja sillä uhkauksessa, että jos hän ei kyennyt ratkaisemaan sitä, syöksee sfinksi hänet kuiluun. Sitten satu kertoo, että tämä arvoitus, jonka sfinksi asetti ohikulkijalle, oli näin kuuluva: ”Kuka se on, joka aamulla kulkee neljällä jalalla, päivällä kahdella, ja illalla kolmella?” Ja tämän arvoituksen ratkaisu tietysti sadun mukaankin oli ihminen, joka lapsena konttaa, täysi-ikäisenä kulkee kahdella jalalla, ja vanhuksena kepin nojassa – ikäänkuin kolmella jalalla. – Tämä ratkaisu tuntuu meistä luonnollisesti aivan lapselliselta, ja ymmärrämme, että semmoinen arvoitus ei tullut kysymykseenkään sfinksin yhteydessä. Sfinksin arvoitus oli tietysti se: mikä on minun arvoitukseni? – eikä se lisännyt sitten mitään arvoitusta. Ratkaise, kuka minä olen, taikka sinä olet hukassa! – ja silloin vastaus siihen kysymykseen oli: sinä olet ihminen. Mutta saattoi tuntua vaikealta löytää sitä ratkaisua, jollei ymmärtänyt asioita niin, että osasi selittää, minkä tähden sfinksi kuvasi ihmistä. Sfinksi kuvasi ihmistä kuitenkin – ja kuvasi, ei hänen ulkonaisen muotonsa mukaisesti, vaan niinkuin voimme sanoa psykologisesti, sisäisesti ja historiallisesti. Sfinksi, niinkuin muistamme, oli sen muotoinen, että pää ja rinta oli ihmisen, mutta alapuoli ruumiista ja etukäpäälät oli leijonan. Takaruumis oli härän ja sen selässä oli siivet. Kaikella tapaa monimutkainen taideteos, josta ei heti saattanut arvata, että se kuvasi ihmistä. Se kuvasi näennäisesti monimutkaista ja olematonta olentoa; kuinka siinä ihminen olisi

kuvattu. Mutta jos psykologisesti tarkkasi asiaa, niin huomasi, että se kuvasi ihmistä. Se kuvasi sitä, että me ihmiset olemme vielä oikeastaan vain yläruumiimme puolesta ihmisiä, mutta emme suinkaan ole kokonaan ihmisiä, mitään valmiita ihmisiä, sillä meissä on nähtävästi muu osa eläimellistä; niinkuin sfinksissäkin on muu osa eläintä, niin ihmisessäkin on eläintä. Ainoastaan siivet, jotka olivat sfinksin selässä, kuvasivat, että ihmisessä oli jotain, joka ei ollut maassa kiinni – niinkuin taas härkä ja leijona lepäsivät maassa. Ihmisessä oli jotain – sanokaamme hänen mielikuvituksensa, tunteensa –, jotka saattoivat lentää kuinka korkealle tahansa. Joka tapauksessa ihminen – sfinksi – oli kiinni maassa ja oli suurimmaksi osaksi eläin, sillä tuollainen mielikuvitus ei lennä ainoastaan korkeuksiin, vaan se saattaa myöskin lentää syvyyksiin, kuiluihin. Sentähden sfinksi kuvasi oikealla tavalla ihmistä psykologisesti. Ihminen, tunteva, tahtova ja ajatteleva inhimillinen olento, on sidottu eläimeen – kolmeneljäsosaa sfinksistä oli eläintä. Tämä on psykologisesti hyvin totta, sillä vielä tänä päivänä tunnemme ihmisinä itsemme suurimmaksi osaksi eläimeksi, ja me olemme eläimellisten lakien alaisia, ja meidän sielussamme on eläimellisiä vaistoja.

Mutta sfinksi ei kuvannut ainoastaan psykologisesti ihmistä, vaan myöskin historiallisesti. Sfinksissä oli muodollisesti – tuossa veistokuvassa – kuvattu ihmisen okkultinen historia. Siinä oli kuvattu sitä seikkaa, että ihminen itse inhimillisenä, järkevänä olentona oli käynyt läpi eläimellisiä muotoja tuossa alemmassa elämässään ja kantanut ne mukanaan – niinkuin me nyt olemme tottuneet puhumaan erilaisina käyttövälineinä. Itse asiassa sfinksi kuvaa tällä tavalla ihmisen historiaa noissa suurissa piirteissä, joissa mekin olemme sitä koettaneet näissä luennoissa kuvata. Sfinksi kuvaa neljää ensimmäistä luomispäivää; ja tämä neljäs on kuvattu ihmisen kasvoissa ja rinnassa –

se on ihmisen minuuus. Mutta nämä muut kolme olemuspuolta ihmisessä kuvaavat edellisiä manvantaroita. Niinpä kuvaa leijonan vartalo ja kypälät kolmatta luomispäivää, kuumanvantaraa, jolloin ihminen, niinkuin muistamme, sai astraaliruumiin. Kotkan siivet kuvaavat sitä toista luomispäivää, aurinkomanvantaraa, jolloin ihminen sai eetteriruumiin. Ja sitten härän takaruumis kuvaa sitä fyysillistä ruumista, jonka siemenen ihminen sai ensimmäisessä luomispäivässä eli saturnusmanvantarassa. Sillä tavalla on nämä ihmisen kaikki neljä eri olemuspuolta kuvattu sfinksissä, ja ne on kuvattu sangen kuvaavalla ja älykkäällä tavalla. Sillä edessä on ihmisen pää ja leijonan ruumis – kun katselee edestä päin –, jotka kuvaavat minuutta ja astraaliruumista, ja takana ovat linnun siivet ja härän takaruumis, jotka kuvaavat eetteri- ja fyysillistä ruumista.

Nämä kaikki olemuspuolet tuossa sfinksin kuvapatsaassa kuvaavat jotain muutakin. Sillä ajatelkaamme nyt – olemme oppineet puhumaan ihmisen eri käyttövälineistä ja periaatteista, ja kun ajattelemme ensimmäisiä teosofisia aikoja, kun kuulumme ihmisen periaatteista, oli vaikeata saada mitään kokonaisuutta niistä. Ne olivat hataria ja kummallisia asioita. Muistan omaa nuoruuttani. Astraaliruumiit, mentaaliruumiit, minuudet ja muut – missä ne olivat? Kaikesta tuntui, että ihminen oli kuin liiaksi kokoonpantu olento. Missä ne osat olivat? Ei osannut järjestää itse mielessään näitä eri periaatteita. Mutta sitten myöhemmin tietysti ymmärsi, että ne ovat kaikki sentään yhdessä jollain tavalla. Ja tämä synteesi on kuvattu sfinksissä, sillä kaikki nämä eri periaatteet, käyttövälineemme, eivät ole erillään toisistaan, eikä niitä sovi käsittää erillisinä periaatteina, jotka on eroitettu toisistaan, vaan ne ovat kaikki yhdessä nyt ja tällä hetkellä. Kun sanomme, että meillä on meidän minuutemme, astraali-, eetteri- ja fyysillinen ruumiimme, on kuitenkin käsitettävä, että ne kaikki ovat tällä

hetkellä yhtä ja ovat kaikki tässä fyysillisessä maailmassa. Ei meidän personallinen minuutemme ole missään kaukana; se on tässä fyysillisessä ruumiissa. Me tunnemme itsemme näissä aivoissa ja tässä ruumiissa. Ei myöskään astraaliruumiimme, tunteemme, himomme, halumme, mielikuvituksemme . . . ole missään muualla, kaukana, vaan ovat myöskin tässä fyysillisessä ruumiissa mukana. Ja samaten kaikki aistimuksemme, magneettiset, kemialliset ja muut voimat, – eivät nekään ole erillään, vaan ovat myöskin tässä fyysillisessä ruumiissamme. – Tulemme tämän kohta näkemään vielä selvemmin. – Mutta tämä on tärkeä havainto, että meidän päivätajuinen minuutemme, ja niin paljon kuin se käsittää halu-, himo-, tunnevoimia, kaikki se on mukana tässä fyysillisessä maailmassa. – On aivan oikein, kun nuoruudessani oli muutamien monististen filosofien tapana puhua siitä, että on aivan fantastista ja todellisuuden vastaista puhua ihmisen sielusta, ja ajatella, että sielu on jotain, joka on kuoleman jälkeen – niinkuin uskonnolliset ihmiset ajattelivat, että se sielu on jotain merkillistä, joka kuoleman jälkeen kuitenkin on. Ja nämä filosofit nousivat tätä käsitystä vastaan ja sanoivat, että se on aivan vanhanaikainen käsitys. Ihminen on se, mikä on tässä nyt, ja ei ole mitään eroa ruumiin ja sielun välillä; tämä kaikki on yhtä. Ja kun ajattelemme meidän päivätajuista personallisuuttamme, silloin monistien väite pitää paikkansa. On siis väärin ajatella, että nämä periaatteet olisivat siellä täällä – kuin hyllyille järjestettyinä. Ne kaikki ovat tässä meidän fyysillisessä tajunnassamme yhdessä. Meidän personallinen tajuntamme on fyysillistä tajuntaa ja kaikki on sentähden yhtenäistä. Meidän kehityksemme ei voi olla semmoista, että se veisi meidät pois tästä fyysillisyydestä. Se on päinvastoin väärä kanta, joka vieroittaa meidät tästä nykyisestä todellisuudesta. Siis kaikki uskonnollinen, henkinen elämä, joka vetää meidät pois todellisuudesta, ei ole

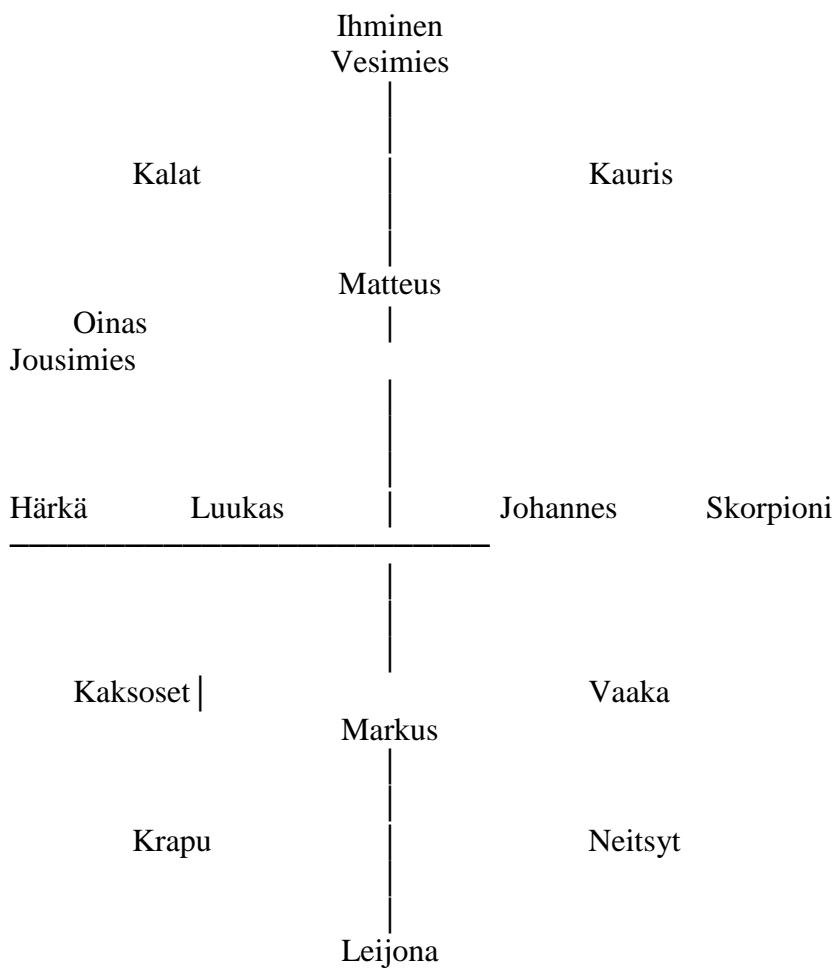
oikeata henkistä elämää; se on harhaelämää; jotavastoin terve, oikea henkinen elämä lähentää ihmistä tähän fyysilliseen maailmaan. Se lähentää sitä ja vetää ihmisen ja koko maailman ylöspäin. Se ei jätä fyysillistä maailmaa, ei vihaa sitä, vaan tekee sen helvetistä paratiisiksi. Niin on meidän käsitettävä henkistä elämää. Ainakin se on niin Jeesus Kristuksen jälkeen, jolloin minuutemme ollen fyysillisessä ruumiissa voi puhdistua, pelastua, ja yhtyä Kristukseen. — Sentähden sfinksi, jos se onkin vanhalta ajalta ennen Kristusta, on hyvä kuva juuri tästä ihmisen synteestä, yhtenäisyydestä. Ja se sfinksi kuvaa ja viittaa moniin suuriin salaisuuksiin.

Me voisimme kuvata sfinksiä nyt tällä tavalla: härkä on sfinksin takaruumiissa ja sillä on kotkan siivet. Silloin sanomme, että tämä vaakasuora viiva kuvaa fyysillistä ruumista; tämä kotka eetteriruumista. Se on aineellinen puoli tässä sfinkissä, ihmisessä. Sitten taas saamme uuden kuvan lisää: leijona täällä alhaalla, ja vedämme viivan ylöspäin ja sanomme, että täällä on ihminen. Silloin tässä on ihmisen pää ja leijonan eturuumis ja käpälät. Se kuvaa minuutta ja astraaliruumista; henkeä yleisesti sanoen. Ja niinkuin on sanottu, me emme käsitäkään nyt astraaliruumista muuten kuin tajunnan kannalta. Astraalinen aura on se muodollinen pohja, jossa meidän tunteemme, halumme, himomme, toivomuksemme ilmenee — ja samalla tavalla on minuus se tajunnan keskus, jossa taas meidän varsinainen ja aivan selvästi tajuttava tajuntapuolemme ilmenee; jotavastoin fyysillinen ruumis, että eetteri-, voimaruumis meissä hyvin selvästi kuvaa aineen taikaa. Ja tässä on nyt kuvattu sfinksi: sfinksin pää, leijonan ruumis, kotka ja härkä, ja tämä muodostaa ristin. Minkätähden teemme ristin? Sentähden, että hämmästyksellemme huomaamme, että tässä on kuvattu silloin eräs astrologinen seikka, nimittäin eläinrata. Siinä on kuvattu myöskin eläinradan

kaksitoista merkkiä. Härkä on yksi astronominen eläinradan merkki. Sitten seuraa Kaksoset, Krapu, Leijona, Neitsyt, Vaaka, Skorpioni – Kotka on sama kuin Skorpioni vanhoissa symbologioissa, – Jousimies, Kauris, Ihminen – toisin sanoen Vesimies, Kalat ja ensimmäinen merkki Oinas. Nämä eläinradan merkit muodostavat tämmöisen ristin. Nyt sfinksi on ottanut nämä merkit ja kuvaa sillä tavalla, että ihminen on risti, hän on ottanut aineellisuuden ristin päälleen; tai että hän on ristin kantaja, niinkuin Jeesus sanoi: ”ota ristisi!” Ja se risti, jota hän kantaa, on nämä muut merkit. Hän ei ole vielä vapaa, valmis ihminen.

Manvantarat ovat: ensimmäinen Härkä, toinen Kotka, kolmas Leijona, neljäs nykyinen ihminen.

Nyt huomaatte vielä yhden analogian; että evankeliumeja on myöskin tämän ristin ja sfinksin mukaan neljä. Ne evankeliumit, jotka kuvataan ihmisen, enkelin kasvoilla; joille roomalaiskatolinen kirkko antoi tämmöisen symbolisen kuvan. Se, joka kuvaa ihmistä on Matteus; joka on kuvattu leijonana, on toinen evankeliumi – Markus; joka on kuvattu härällä, on Luukas; ja evankeliumi, joka kuvataan kotkalla, on Johannes. Tämä jako evankeliumien kesken viittaa mystillisiin, syviin asioihin. Jos on selvillä tästä ja sitten lukee evankeliumeja, huomaa merkillisiä syvyyksiä, totuuksia siinä. Me ymmärrämme Matteuksen evankeliumin ensin, ja jos emme osaa sitä ymmärtää, emme voi toisiakaan ymmärtää. Sillä siinä on se avain, joka avaa kristinuskon mysteriorit meille. Siinä on ne kohdat, joiden avulla me voimme tulla kristityiksi ja ymmärtää Jeesus Kristuksen sanoja ja opetuksia ja kaikkia maailman salaisuuksia. Jos emme ole Jeesus Kristuksen käskyjen hengen täyttämiä, emme voi evankeliumeja ymmärtää. – Tämä kaikki on sfinksissä kuvattuna.

Tuo vaakasuora viiva on sisältörikas – härkä – skorpioni. Härkä, fyysillinen ruumis, on mikrokosmos eli pienoiskuva tämän maapallomme suhteen. Tämä fyysillinen ruumis on toisin sanoen kokoonpantu niistä elementeistä, jotka ovat maassa. Kaikki nämä elementit ovat olemassa fyysillisessä

ruumiissa. Eetteriruumis, jossa on tuli ja eetteriset voimat, on pienoiskuva aurinkosysteemistä. Fyysilliseen ruumiiseen siis voi vaikuttaa kaikki elementit maan päällä, mutta eetteriruumiiseen vaikuttavat kaikki voimat auringossa. Eetteriruumis on lähempänä makrokosmosta kuin fyysillistä ruumista. Sanotaan, että eetteriruumis on fyysillisen ruumiin kaksoispuoli. Se on ainoa ruumis, mikä meillä on oikeastaan. On puhuttu astraaliruumiista ja ihmisen minästä; ne eivät ole mitenkään organisoituja. — Tämän kaiken takana on tietysti korkeampi, todellinen minämme, itsemme, kolmiyhteinen henkemme, jota sanomme atma-buddhi-manakseksi. Se on tämän kaiken yläpuolella ja takana. Tässä on persoonallisuus ja sen historia esitettynä.

Nyt kun voimme erikoisesti pitää kiinni siitä, että kaikki nämä eri olemuspuolet meissä ovat itse asiassa yhtä tässä meidän fyysillisessä ruumiissamme ja päivätajunnassamme, silloin ymmärrämme ihmisen salaisuutta koko lailla paljon. Toinen puoli on myöskin muistettava, että ulkopuolella meidän päivätajuntaamme on näissä olemuspuolissa paljon, josta emme ole tietoisia. Emme ole tietoisia kaikista eetterivoimistamme. Emme osaa käyttää eetterivoimaamme vapaasti; emme osaa eroittaa eetteriruumista fyysillisestä ruumiista ilman muuta. Jos eetteriruumis eroitetaan fyysillisestä ruumiista, on se kuolema. Ja se sana "kuolema" selittää myöskin, millä tavalla voimme oppia eroittamaan eetteriruumiin fyysillisestä ruumiista. Jokainen okkultisti eli salatieteilijä on velvollinen oppimaan eroittamaan eetteriruumiin fyysillisestä ruumiista. Se tapahtuu kuoleman kautta. Hänen täytyy käyttää sitä totuuden miekkaa, joka leikkaa hänen ruumiinsa kahtia — eroittaa eetteriruumiin fyysillisestä ruumiista. Okkultisti oppii menettelemään niin, että hän ei jätä tätä fyysillistä ruumista ilman voimaa, vaan oppii ottamaan eetteriä tästä fyysillisestä

ruumiista, niin että hänellä on toinen ruumis fyysillisen ruumiin ulkopuolella. Vaikka se eetteri, jonka hän ottaa tästä fyysillisestä ruumiista, on niin älykästä kuin mahdollista. On kuin hän eroittaisi sen puolen siitä, joka on puhdasta älyä. Sen hän eroittaa näkyväisestä ruumiista. Mutta kuolema ei ole samanlainen, kuin salatieteilijän yksityinen menetelmä. Kuolema eroittaa koko eetteriruumiin fyysillisestä ruumiista. Fyysillinen ruumis jää silloin ja ihminen siirtyy kokonaan fyysillisestä ruumiista pois, mutta säilyttää niin paljon eetteriä silloin kuitenkin, että hän on tietoinen noissa toisissa ruumiissa eli auroissa, jotka eivät ole organisoituja vielä.

Nyt on siis huomattava, että päivätajunta käsittää kylläkin näitä neljää olemuspuolta tässä fyysillisessä tajunnassa ja maailmassa. Mutta sitten päivätajunnan ulkopuolelle jää se, jota nimitämme alitajunnaksi, piilotajunnaksi j.n.e. Se jää vielä näistä käyttövälineistä, jonka yli meillä ei ole mitään päivätajuista valtaa ja sentähden ihminen on jonkunlaisten hänelle itselleen tietämättömien voimien alainen; hän on psyykkisten voimien alainen. Ihminen ei tiedä, minkälaisen tunteen valtaan hän voi joutua, mikä hänessä vaikuttaa, ennen kuin hän on saavuttanut salatieteilijän täydellisen tuntemuksen itsestään. Sentähden hän on kuin sfinksin edessä, joka voi niellä tai syöstä kuiluun hänet. Hänen itselleen salattu olemuksensa, kaikki mikä hänessä on piilossa, voi hänet vallata, ja hän on kuin poissa suunniltaan, on kuin ei olisi oma itsensä. Tuo ei tapahdu usein ihmiselämässä. Yleensä on järjestetty niin, että mikä on piilossa, pysyy. Se on kynnyksen alapuolella, eikä pääse sieltä. Mutta semmoista voi tapahtua, ja ihminen on kuin suurten luonnonvoimien vallassa. Tuo ei ole toivottavaa, vaan toivottavaa on, että ihminen pysyy päivätajunnassaan. Ja nyt on ymmärrettävä, että hänen päivätajuntansa fyysillisessä ruumiissa käsittää noita muitakin käyttövälineitä ja voimia.

Kaikki nuo neljä on mukana tässä fyysillisessä tajunnassa. Ilman muuta tiedämme, että meidän minämme on mukana; emme mitään ymmärtäisi, ellemmme olisi minuuksia. Sitten tiedämme, että meillä on tunteemme, ajatuksemme . . . Ja sitten tiedämme, että meillä on kaikenlaisia eeterisiä voimia omassa ruumiissamme. Esimerkiksi se polttava kemiallinen eetteri, tuli, joka tekee sen, että meidän välttämättä täytyy syödä ja juoda tullaksemme toimeen. Se on se kemiallinen polttava eetteri, joka tarvitsee kulutusta. Sitten tiedämme, että meissä on magneettinen eetteri, joka ilmenee sukupuolivoimana, joka lisää sukua, joka on luova voima ja samalla magneettinen voima, joka vetää yhteen. Ja se on niin voimakas, että sanomme, että kaikenlaisen tragediat tulevat tästä magneettisesta eetteristä. Ihminen ei ole vielä oppinut sitä hallitsemaan enempää kuin kemiallistakaan eetteriä. Ranskassa esimerkiksi ymmärretään ja ei tuomita sitä ihmistä, joka varastaa ruokaa tai juomaa. Jos ihmisellä ei ole muuten ruokaa tai juomaa, niin tuo kemiallinen eetteri panee hänet ottamaan sitä, mistä hän vaan saa. Samalla tavalla on tuo sukupuolieetteri vielä ylivoimaisena ihmisellä, että siitäkin syntyy kaikenlaisia rikoksia ja onnettomuuksia, jotta ihminen saisi sitä täyttää. Ja sitten on korkeammat eetterit, joita ilman emme tule toimeen, ja elämä on hyvin haikeata ja vaikeata – jos ne eivät herätäkään sellaisia haluja kuin alemmat eetterit. Tuo kolmas, aistimuseetteri, tekee, että voimme nähdä, tuntea . . . aistita tässä fyysillisessä maailmassa. Ja ilman kuulemista, tuntemista, näkemistä j.n.e. olemme onnettomia tässä näkyväisessä maailmassa. Jos meiltä puuttuu joku näistä aisteista, olemme onnettomia, olemme kuin vangitut. Jos olemme sokeita esimerkiksi, tiedämme, että se on ääretön onnettomuus; kun näkeminen puuttuu, on kuin suuri osa maailmasta olisi riistetty meiltä. Samaten, jos olemme kuuroja, silloinkin on suuri osa maailmaa

otettu meiltä pois, ja me olemme onnettomia; se painaa meitä jonkinlaisena onnettomuutena. Sentähden voimme sanoa, että koska emme täydellisesti vielä hallitse tässä fyysillisessä maailmassa näitä aistimusvoimiakaan, olemme vielä niidenkin vallassa. Ja sitten jos menemme korkeimpaan eetteriin, refleksi- eli heijastavaan eetteriin, voimme sanoa, että ilman sitä ei olisi elämää ollenkaan. Tämä on se muistivoima, joka tekee, että voimme yleensä tuntea itsemme ihmisiksi, minuuk-siksi. Jos en muistaisi, että minä olen lapsesta kasvanut ja että minulla on tuttavias, ystäviä j.n.e. – mitä olisi minun elämäni. Kerrotaan, että semmoisia ihmisiä ovat alkuperäiset tulimaalaiset olleet; että olivat niin lyhytmuistisia, että kun he panivat nukkumaan illalla, oli se heille kuin kuolemaa. Kun he heräsivät aamulla, oli se kuin uutta elämään taas. He eivät mitään muistaneet eilisestä. Kaikki olivat vieraita, ja kaikki oli uutta taas. Jos meissä ei vaikuttaisi tuo refleksi- eli muistieetteri, mitä olisi meidän inhimillisyydestämme? Se ei olisi mitään, jos emme muistaisi. Sentähden meissä on kaikki nuo voimat. Ja sentähden täydellä syyllä kysymme, että koska nämä eri ruumiit ovat ainakin päivätaajunnassa ainakin osaksi mukana, ja koska ne vaikuttavat tähän personallisuuteen, joka on fyysillisenä, niin miten on näiden eri käyttövälineiden ja puhtaasti fyysillisen ruumiin suhde, sillä me olemme fyysillisessä ruumiissa. Miten astraaliruumis, eetteriruumis ja meidän minuutemme vaikuttavat ihmisessä? – Jos me sanomme, että tuossa on ihmisen ruumis – siinä on luita, lihaa, jänteitä, hyytynyttä verta j.n.e. – sanomme, ettei siellä ole tunteita, ajatuksia, tahtoa, aistimuksia . . . mitään minuutta. Kaikki se, mitä nimitämme sieluksi, se on poissa. Mutta elävässä ruumiissa se on. Missä on se sielu, joka oli näkymätön, koska sitä ei voinut nähdä välittömästi, kun fyysillinen ruumis eli. Ja nyt ainoastaan voi nähdä, että se on poissa. Missä se sielu on?

Se ei liiku niin paljoa, mutta se nousee päähämme. Millä tavalla se sielu saattoi vaikuttaa tuossa fyysillisessä ruumiissa? Miten siellä oli tuntemuksia, aisteja, tahtoa ja halua? Miten se vaikutti fyysillisessä ruumiissa? Ymmärrämme, että täytyy olla jotain suhteita näkymättömien olemuspuolten ja näkyväisen fyysillisen ruumiin välillä. Sillä tiedämme itse, että ei se ollut sillä tavalla, että kun sielu oli fyysillisessä ruumiissa, niin esimerkiksi koko fyysillinen ruumis näki. Emme me nähneet pikkusormella. Tiedämme, ettei koko sieluelämä ollut fyysillisessä ruumiissa noin vain ilman mitään mutkia, – vaan että siinä oli merkittävä järjestys. Ihminen tiesi eläessään, että hän ajatteli aivoilla – jos hän ehkä ei ollut oppinut ajattelemaan pikkusormella. Tavallinen ihminen ajattelee aivoissa. Eivät meidän kaikki näkymättömät käyttövälineemme ilman muuta vaikuttaneet tuohon fyysilliseen ruumiiseen. Mikä se oli tuo suhde? Sentähden on hyvin tärkeätä ihmiselle olla selvillä siitä, millä tavalla nuo eri käyttövälineet sitten suhtautuvat tähän fyysilliseen ruumiiseen, ilmenevät tässä fyysillisessä ruumiissa. Mikä on heidän perustansa fyysillisessä ruumiissa? Ja siinä nähtävästi on jotain eroa; on jonkinlainen lajitteluerotus, koska tunnemme rakkautta rinnassa, sydämellämme, ja suuttumus voi tuntua päässä – mutta sula rakkaus tuntuu rinnassa, ja siis täytyy – sanomme – jokin järjestys olla. Tämä onkin niinsanottua okkultista fysiologiaa, ja voisi sanoa okkultispsykologista fysiologiaa, ja kaikissa yksityiskohdissa emme voi siihen syventyä. Ne ovat semmoisia asioita, jotka eivät kuulu julkiseen tietoon, mutta on pääpiirteitä, joita jokaisen totuudenetsijän on hyvä tietää.

Ensimmäinen asia fyysillisessä ruumiissa, johon huomiomme voi kääntyä, on veremme. Sillä senkin tiedämme, että jos veri juoksee kuiviin, on elämämme lopussa. – Muistamme, että Goethe Faustissaan sanoo: ”veri on sangen omituinen neste“.

Ja muistamme, kuinka tohtori Steiner kirjoitti kirjan tällä nimellä – ”Veri on sangen omituinen neste“ –, viitaten Mefistofeleen sanoihin Faustissa. Ja veremme on todella hyvin lähellä meitä sielullisina olentoina. Tuossa samassa pienessä Steinerin kirjassa tekijä huomauttaa, että veri on aivan lähellä minuutta. Meidän minämme ilmenee veressä; veri vastaa minuuttamme. Ja hän viittaa joihinkin esimerkkeihin: ”jos esimerkiksi häpeämme, vaikuttaa se vereen heti; jos pelästymme, juoksee meidän olemuksessamme veri pois sydäntä kohti, meitä suojellakseen. Näemme, että se vaikuttaa heti vereen ja saa välittömästi aikaan paralelli-ilmion.“ – Ja minäkin allekirjoitan tämän, mutta lisäisin, että veri ei ole ainoastaan lähellä meidän minuuttamme, vaan siinä itse asiassa nämä kolme käyttövälinettä, minuus, astraali- ja eetteriruumis vaikuttavat; ovat lähellä verta. Veri on sillä lailla erikoinen, että se on aivan läheisessä tekemisessä kaikkien noiden käyttövälineiden kanssa. Jos nyt nimittäisimme niitä sieluksi, silloin voisi sanoa, että sielu on läheisessä ja välittömässä tekemisessä veren kanssa. Voisi sanoa, että sielu asuu veressä. Veri on sangen erikoinen, ja me puhumme kohta siitä vielä.

Jos sitten ajattelemme jotain toista puolta ihmisen ruumiissa, niin ajatelkaamme hänen hermostoaan. Se on myöskin hyvin läheisessä tekemisessä ihmisen minuuden kanssa, hänen sielunsa kanssa. Hänen hermostonsa ei ole ainoastaan se hermosto, että ihminen voi liikuttaa kättään j.n.e., vaan jokaisessa aistissa on hermoverho. Emme osaisi nähdä ilman silmähermoja. Hermosto on siis jotain, joka on hyvin erikoislaatuista meidän ruumiissamme. Hermosto on siis ainakin välillisesti tekemisessä minuuden kanssa; mutta se on välittömästi tekemisessä astraali- ja eetteriruumiin kanssa. Aistimuseetteri virtaa noissa hermoissa; se voi kulkea hermoissa kuin sähkövoima. Jos pistän neulalla itseäni, kulkee aivoissa

sähköitys ja sieltä vähitellen minuuteemme; se sähköitys, joka on mahdollinen hermojen välityksellä. Eetteriruumiin voima, joka asuu hermoissa, on siis fyysillisessä ruumiissa puoli, jossa asuu eetteri- ja astraaliruumis. Ja nyt teemme eron hermostossa kahden hermoston välillä. On keskushermosto, joka on meidän päivätajuntamme yhteydessä: kaikki tunteemme, tuntemuksemme, aistimuksemme ja kaikki tahdonilmauksemme tapahtuvat keskushermoston välityksellä. Mutta sitten on vielä niinsanottu sympaattinen hermosto, joka ei ole meidän päivätajuntamme alainen: se sympaattinen hermosto, joka on ruumiissamme ja välittää meille usein tuntemattoman yhteyden sisäisen maailman kanssa, josta meillä ei ole tietoa. Sympaattinen hermosto toimii ruumiin sisälmyksissä, joissa siis vaikuttaa eetterivoima, siinä kemiallinen eetteri vaikuttaa. Ja sentähden voimme sanoa, että sympaattinen hermosto on tekemisessä eetteriruumiin kanssa, jota vastoin, päivätajuisen hermoston kanssa on astraaliruumis tekemisessä. Ja tämä seikka viittaa myöskin siihen, että eetteriruumis, joka siis voi vaikuttaa sympaattiseen hermostoon, asettuu samalla yhteyteen, koska eetteriruumis on yhteydessä aurinkoruumiin kanssa. Se sympaattinen hermosto sisältää salaisuuksia, joista emme ole vielä tietoisia; vaikka se sympaattinen hermosto on semmoinen hermosto, jota olemme ennen vanhemmissa manvantaroissa käyttäneet, mutta joka nyt toimii itsestään, että ei tarvitse valvoa niitä toimia. Mutta koska eetteriruumis on yhteydessä aurinkoruumiin kanssa, viittaa se samalla siihen, että tämä sympaattinen hermosto sisältää salaisuuksia; sen avulla voimme päästä yhteyteen aurinkovoimien kanssa, jotka ovat tuntemattomia vielä meille. Esimerkiksi mediumit, jotka välittävät yhteyttä henkimaailman kanssa, ovat semmoisia olentoja, joissa sympaattinen hermosto toimii herkästi, sillä tavalla puolitajuisesti, että sympaattinen hermosto vaikuttaa

heidän tajuntaansa. Esimerkiksi fysikaalisten ilmiöiden aikaansaamisessa vaikuttaa mediumissa tämä sympaattinen hermosto ja vetää voimia – sanokaamme esimerkiksi sukupuolivoimia. Se vaikuttaa sukupuolivoimaan, että se vetää sen voiman käytettäväkseen, ja sillä tavalla mediumi saa aikaan fysikaalisen ilmiön. Sanokaamme, että mediumi on puolitranssissa ja saa aikaan sen, että tuo piano kulkee tänne päin. Mediumi ojentaa kätensä ja piano kulkee tänne päin. Silloin voi selvästi huomata kummallisia liikkeitä mediumissa. Hän tulee suureen tuskaan, puristukseen. Kun sitten tuo piano tulee lähemmäksi, tulee autuaallinen tunne häneen, ja kun tutkitaan sitten, mistä se johtuu, huomataan, että hän on käyttänyt sukupuolivoimaansa.

Jos vielä käännämme huomiomme fyysilliseen ruumiiseen, huomaamme, että siinä on muutamia sangen salaperäisiä elimiä – nimittäin niin sanottuja rauhasia. Ne ovat sangen merkillistä joukkoa. Meillä on kilpirauhaset, käpyrauhaset, aivolisäke, perna, munuaiset, sukupuolirauhaset . . . kaikenmoiset merkilliset rauhaset, jotka erittelevät nesteitä ruumiimme sisään, ja nesteitä, jota ovat niin tärkeitä, että jos joku rauhanen sanoo ylös itsensä: nyt en viitsi toimia enää! – silloin asiat käyvät hullusti. Lääkärit ovat paljon tutkineet niitä asioita – ja tiedämme, että meidän aikamme tieteellinen maailma on kääntänyt huomionsa näihin rauhasiin ja sanonut, että ne ovat merkillisiä, ja kuvannut mitä niiden poistuminen saa aikaan. Meillä on tuo haima, ja se on semmoinen, että kun se toimii, on kaikki hyvin. Mutta jos sen toiminta tulee epäsäännölliseksi ja alkaa ontua, tulee ihmiselle sokeritauti. Haima ei toimi – tuommainen ilmiö. Jokainen tietää, että hän nyt nuorena, tuntiessaan itsensä ihmiseksi, samalla tuntee itsensä mieheksi – tai naiseksi. Hän on mies – ja hän on suloinen nainen. Mikään ei voi sitä asiaa muuttaa. Mutta sitten kuitenkin hän tulee

vanhaksi ja häntä harmittaa, että hän ei enää ole mies – eikä nainen. Kyllä hän on . . . mutta hän tuntee kuitenkin, että hän ei ole mikään mies – nainen – enää. Ja se semmoinen asia riippuu rauhasista. Kun hän tulee vanhaksi, hän huomaa: minne meni minun miehuuteni – naisellisuuteni? Jos hän ei hankkinut toisella tavalla naisellisuutta tai miehuutta, niin hänestä ei ole paljoa jäljellä. Sentähden luontokin viittaa, että meidän pitää muuttua henkisemmiksi olennoiksi. Me emme saa olla fyysisistä ja eetterivoimista riippuvaisia, vaan meidän täytyy nousta astraaliruumiiseen, silloin opimme itse asiassa salaisuuden. Jos ihminen jo nuorena päättää, että hän ei ole rauhasista riippuvainen, vaan että hän on inhimillinen olento, joka on sielu, silloin hän rakentaa itselleen semmoista uutta, sisäistä sieluruumista, joka tekee, että hän ei olekaan viehättäväisyydessään, voimassaan, sulossaan . . . missään riippuvainen fyysisestä ruumiista, vaan hän saa kuin toisen, näkymättömän ruumiin, joka itse asiassa toimii fyysisen ruumiin kautta ja loistaa sen läpi, että vaikka fyysillinen ruumis tulee vanhaksi ja ryppyiseksi, niin sielu elää. Ja tuollaisella vanhalla mummolla on täysi sulo vielä jäljellä; ihmeellinen sulo, että kukaan ei tiedä, mistä se johtuu. Itse asiassa hän voi säilyttää ulkonaisen viehättävyytensä. Ei meidän tarvitse luulla, että historialliset naiset, kuin esimerkiksi ranskalainen Ninon de l'Enclos, olisivat olleet mitään elostelijoita. Jos kohta kerrotaan, että he ovat olleet kymmenien ja satojen miesten rakastajia, niin meidän täytyy muistaa, että elostelijoita he eivät ole olleet. Ninon de l'Enclos oli yhdeksänkymmentävuotias, kun eräs markiisi rakastui auttamattomasti häneen, sillä hän oli kuin nuori tyttö. Ja se merkitsee, että hän oli löytänyt elämän- eliiksiirin, joka merkitsi sitä, että hän hallitsi eetterivoimiaan.

pikakirj. Reino Kuosma

Esitelmä on julkaistu kirjassa *Ihmisen synty*, 1950.